

Wtorek, 19 stycznia 2016 r.

P8_TA(2016)0005

Rola dialogu międzykulturowego, różnorodności kulturowej i edukacji w propagowaniu podstawowych wartości UE

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 19 stycznia 2016 r. w sprawie roli dialogu międzykulturowego, różnorodności kulturowej i edukacji w promowaniu podstawowych wartości UE (2015/2139(INI))

(2018/C 011/02)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 2, 21 i 27 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE),
- uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), w szczególności jego art. 165 i 167, a także art. 17, zgodnie z którym Unia musi szanować status, z którego na mocy prawa krajowego korzystają kościoły i stowarzyszenia lub wspólnoty religijne, jak również status organizacji światopoglądowych i niewyznaniowych, musi uznać ich tożsamość i swoisty wkład, a także utrzymywać z nimi otwarty, przejrzysty i systematyczny dialog,
- uwzględniając Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej, w szczególności jej art. 10, 11 i 22 i jej preambułę,
- uwzględniając europejską konwencję praw człowieka, a w szczególności art. 2 protokołu nr 1 do tej konwencji,
- uwzględniając rezolucję Organizacji Narodów Zjednoczonych z dnia 20 grudnia 2010 r. zatytułowaną „Kultura i rozwój”,
- uwzględniając deklarację milenijną ONZ (2000 r.), a szczególnie jej artykuły zawarte pod tytułem „Prawa człowieka, demokracja i dobre sprawowanie rządów”,
- uwzględniając Konwencję Organizacji Narodów Zjednoczonych w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet (CEDAW) z 1979 r.,
- uwzględniając Konwencję UNESCO z 2005 r. w sprawie ochrony i promowania różnorodności form wyrazu kulturowego (konwencja UNESCO),
- uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka z 1948 r., w szczególności jej art. 16, oraz deklarację ONZ w sprawie likwidacji wszelkich form nietolerancji i dyskryminacji ze względu na religię lub przekonania,
- uwzględniając rezolucję Zgromadzenia Ogólnego ONZ nr 67/179 z dnia 20 grudnia 2012 r. oraz rezolucję Rady Praw Człowieka ONZ 22/20 z dnia 22 marca 2013 r.,
- uwzględniając swoje zalecenie dla Rady z dnia 13 czerwca 2013 r. w sprawie projektu wytycznych UE dotyczących propagowania i ochrony wolności religii lub przekonań⁽¹⁾ oraz wytyczne UE dotyczące propagowania i ochrony wolności religii lub przekonań przyjęte przez Radę do Spraw Zagranicznych w dniu 24 czerwca 2013 r.,
- uwzględniając decyzję nr 1983/2006/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie Europejskiego Roku Dialogu Międzykulturowego (2008)⁽²⁾,
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 20 listopada 2008 r. w sprawie propagowania różnorodności kulturowej i dialogu międzykulturowego w stosunkach zewnętrznych Unii i jej państw członkowskich⁽³⁾,

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0279.

⁽²⁾ Dz.U. L 412 z 30.12.2006, s. 44.

⁽³⁾ Dz.U. C 320 z 16.12.2008, s. 10.

Wtorek, 19 stycznia 2016 r.

- uwzględniając strategiczne ramy i plan działania UE w zakresie praw człowieka i demokracji (11855/2012), przyjęte przez Radę do Spraw Zagranicznych w dniu 25 czerwca 2012 r.,
 - uwzględniając białą księgę Rady Europy z dnia 7 maja 2008 r. w sprawie dialogu międzykulturowego zatytułowaną „Żyjąc razem jako równi w godności”,
 - uwzględniając Europejską agendę kultury w dobie globalizacji świata (COM(2007)0242), która ma na celu propagowanie świadomości różnorodności kulturowej i wartości UE, dialogu ze społeczeństwem obywatelskim i wymiany dobrych praktyk,
 - uwzględniając wyniki i działania następcze związane z działaniem przygotowawczym w zakresie kultury w stosunkach zewnętrznych UE z 2014 r.,
 - uwzględniając protokół w sprawie współpracy kulturalnej załączony do wzorcowej umowy o wolnym handlu ⁽¹⁾,
 - uwzględniając paryskie „Oświadczenie w sprawie promowania, poprzez kształcenie, obywatelstwa i wspólnych wartości, jakimi są wolność, tolerancja i niedyskryminacja” przyjęte na nieformalnym posiedzeniu ministrów edukacji państw członkowskich Unii Europejskiej w dniu 17 marca 2015 r. w Paryżu (8496/15),
 - uwzględniając ostateczne wspólne zalecenia trzech prezydencji przyjęte podczas Europejskiej Konferencji Młodzieży z 2015 r. w Luksemburgu, w których uwzględniono konsultacje w ramach zorganizowanego dialogu mające na celu zachęcenie młodych ludzi do politycznego uczestnictwa w życiu demokratycznym w Europie i w których wezwano Parlament Europejski do promowania opartej na wartościach i aktywnej edukacji obywatelskiej,
 - uwzględniając art. 52 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Kultury i Edukacji (A8-0373/2015),
- A. mając na uwadze, że ogromnym bogactwem Europy jest jej różnorodność kulturowa, społeczna, językowa i religijna; mając w tym kontekście na uwadze, że wspólne wartości łączące nasze społeczeństwa, takie jak wolność, sprawiedliwość społeczna, równość i niedyskryminacja, demokracja, prawa człowieka, praworządność, tolerancja i solidarność, są kluczowe dla przyszłości Europy;
- B. mając na uwadze, że dialog międzykulturowy, który nie jest pojęciem prawnym, nie został uregulowany w prawie krajowym, unijnym czy międzynarodowym, lecz opiera się on na międzynarodowych ramach służących ochronie praw człowieka i różnorodności kulturowej;
- C. mając na uwadze, że dialog międzykulturowy został wstępnie zdefiniowany w różnych badaniach i konkluzjach w ramach Europejskiego Roku Dialogu Międzykulturowego (2008) jako proces obejmujący otwartą i pełną szacunku wymianę lub interakcję pomiędzy osobami, grupami i organizacjami z różnych środowisk kulturowych lub o różnych światopoglądach; mając na uwadze, że jego cele obejmują: głębsze zrozumienie zróżnicowanych perspektyw i praktyk; zwiększanie uczestnictwa oraz swobody i możliwości dokonywania wyborów; wspieranie równości; oraz wzmocnienie procesów twórczych;
- D. mając na uwadze, że ważne jest zapewnienie niezbędnych środków, w szczególności finansowych, aby nadać priorytet finansowaniu programów umożliwiających prowadzenie dialogu międzykulturowego i dialogu między obywatelami, tak by umocnić wzajemne poszanowanie w kontekście dużej różnorodności kulturowej i znajdować rozwiązania w złożonej rzeczywistości naszych społeczeństw oraz przy współistnieniu różnych tożsamości i przekonań kulturowych, jak również podkreślenie wkładu różnych kultur w społeczeństwa i dziedzictwo europejskie oraz skuteczne zarządzania konfliktami;

⁽¹⁾ Dz.U. L 127 z 14.5.2011, s. 1418.

Wtorek, 19 stycznia 2016 r.

- E. mając na uwadze, że osiągnięcie tego celu nie jest wyłącznie zadaniem dla organów publicznych i decydentów, ale wspólnym obowiązkiem całego społeczeństwa, w tym szerokiego grona zainteresowanych stron, takich jak rodziny, środki przekazu, pedagodzy, przedsiębiorstwa, przywódcy społeczności i przywódcy duchowi; mając na uwadze, że należy podkreślić, iż oprócz podmiotów politycznych rolę odgrywają również wszystkie zainteresowane strony uczestniczące w dialogu międzykulturowym;
- F. mając na uwadze, że określone artykuły Karty praw podstawowych Unii Europejskiej mają szczególne znaczenie dla dialogu międzykulturowego przez promowanie równości, niedyskryminacji, różnorodności kulturowej, religijnej i językowej, wolności słowa i swobody przemieszczania się oraz prawa obywateli do gospodarczego i politycznego uczestnictwa;
- G. mając na uwadze, że znaczący dialog międzykulturowy wymaga posiadania solidnej wiedzy na temat własnej kultury oraz innych kultur;
- H. mając na uwadze, że w kontekście obchodzonego w roku 2015 Europejskiego Roku na rzecz Rozwoju, prowadzonego przeglądu milenijnych celów rozwoju ONZ oraz wyników szczytu ONZ z 2015 r. poświęconego zrównoważonemu rozwojowi rola kultury ma kluczowe znaczenie dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju oraz wyeliminowania ubóstwa na świecie; mając na uwadze, że wzywa ponadto do wyraźniejszego włączenia kultury do planu działań ONZ na rzecz zrównoważonego rozwoju po 2015 r.;
- I. mając na uwadze, że Europa i świat stoją wobec licznych wyzwań związanych z globalizacją, migracją, konfliktami religijnymi i międzykulturowymi oraz szerzeniem się radykalizmu;
- J. mając na uwadze, że w kontekście dialogu międzykulturowego podstawowe znaczenie ma poszanowanie zarówno uniwersalnych praw człowieka (jako praw jednostki), jak i praw kulturowych (uznawanie szczególnych i wielorakich tożsamości kulturowych);
- K. mając na uwadze, że propagowanie mobilności studentów i nauczycieli w celach edukacyjnych oraz wszelkich innych form wymiany międzynarodowej może sprawić, że świat będzie lepszy, a ludzie w nim będą się swobodnie przemieszczać i korzystać z otwartego dialogu międzykulturowego;
1. uważa, że w stosowanym przez siebie podejściu Unia Europejska powinna podsumować świetne prace prowadzone w ramach Europejskiego Roku Dialogu Międzykulturowego (2008), poprawić wymianę dobrych praktyk oraz – w świetle wszystkich niedawnych i dramatycznych zdarzeń – propagować nową organizację zorganizowanego dialogu dotyczącego kwestii międzykulturowych i międzywyznaniowych z udziałem wszystkich zainteresowanych stron: politykami europejskimi i krajowymi, władzami lokalnymi i regionalnymi, kościołami i stowarzyszeniami lub społecznościami religijnymi oraz organizacjami światopoglądowymi i niewyznaniowymi, organizacjami i platformami społeczeństwa obywatelskiego, pracownikami branży sportu, kultury i edukacji, krajowymi i europejskimi radami młodzieży, środowiskami akademickimi i mediami;
 2. zachęca wszystkie zainteresowane strony do ustanowienia aktualnej, jasnej, uwzględniającej wymiar polityczny definicji dialogu międzykulturowego, do wdrożenia i ujednoczenia metod, kryteriów jakościowych i wskaźników służących ocenie wpływu programów i projektów dotyczących dialogu międzykulturowego oraz do badania metodologii służących do celów porównań międzykulturowych;
 3. stwierdza, że potrzebne jest promowanie opartego na wartościach międzykulturowego i międzywyznaniowego podejścia w dziedzinie edukacji w celu uwzględnienia i promowania wzajemnego poszanowania, integralności, zasad etycznych, różnorodności kulturowej, włączenia społecznego i spójności społecznej, w tym poprzez programy wymiany i mobilności dla wszystkich;
 4. stwierdza, że różnorodność kulturowa powinna być uwzględniana również w branży audiowizualnej i kulturalnej; zachęca te branże do odnalezienia kreatywnych sposobów na dążenie do porozumienia w kwestii krajowych, regionalnych i lokalnych planów działania w celu wdrożenia Konwencji UNESCO w sprawie ochrony i promowania różnorodności form wyrazu kulturowego;

Wtorek, 19 stycznia 2016 r.

5. wzywa do uwzględnienia dialogu międzywyznaniowego jako składowej dialogu międzykulturowego będącej warunkiem wstępnym utrzymania pokoju oraz ważnym narzędziem zarządzania konfliktami, skupiającej się na temacie godności każdego człowieka, a także na przestrzeganiu praw człowieka na świecie, ze szczególnym uwzględnieniem prawa do wolności myśli, sumienia i religii oraz ochrony mniejszości religijnych;
6. podkreśla, że prawdziwy dialog międzykulturowy i międzywyznaniowy wspiera pozytywne i wspólne interakcje, promuje zrozumienie i szacunek między kulturami, zwiększa różnorodność i poszanowanie demokracji, wolności, praw człowieka oraz tolerancję dla uniwersalnych i specyficznych dla danej kultury wartości;
7. podkreśla znaczenie terminowego integrowania i edukowania odizolowanych społeczności;
8. jest zdania, że UE, występując jako podmiot działający na rzecz pokoju w skali światowej, powinna uwzględniać problematykę kultury, wymiany kulturowej i poprawy edukacji w unijnych stosunkach zewnętrznych i polityce na rzecz rozwoju, jako czynników ugruntowania wspólnych głównych wartości, takich jak wartości poszanowania i wzajemnego zrozumienia, zapewniając skuteczne narzędzia rozwiązywania konfliktów, zaprowadzania pokoju i zapobiegania kryzysowi;
9. uważa, że zgodnie z art. 167 ust. 4 TFUE, dialog kulturowy i różnorodność kulturowa powinny zostać włączone w sposób przekrojowy do wszystkich dziedzin polityki UE mających wpływ na podstawowe wartości i prawa UE, takich jak polityka dotycząca młodzieży, polityka kształcenia, mobilność, zatrudnienie i sprawy społeczne, polityka zewnętrzna, prawa kobiet i równouprawnienie płci, handel i rozwój regionalny;
10. podkreśla, że należy wykształcić i przygotować przyszłe pokolenia, by potrafiły odważnie rozwiązywać problemy oraz podejmować w sposób skuteczny i innowacyjny przyszłe wyzwania, które pojawią się przed obywatelami europejskimi, poprzez zapewnienie im prawdziwej edukacji w duchu obywatelskim i zadbanie o to, by miały motywację i zaangażowanie umożliwiające im nabycie kompetencji i umiejętności, takich jak przedsiębiorczość, zdolności przywódcze i budowanie zdolności;
11. uznaje, że dialog międzykulturowy jest narzędziem na rzecz sprzyjającego włączeniu demokratycznego uczestnictwa i wzmocnienia roli obywateli, szczególnie w odniesieniu do wspólnych dóbr i przestrzeni publicznej; twierdzi, że jako taki dialog międzykulturowy może znacząco przyczynić się do ulepszenia demokracji oraz rozwoju większej i głębszej integracji i poczucia przynależności;
12. uważa, że zwiększenie inwestycji publicznych w integracyjną i dostępną edukację formalną, pozaformalną i nieformalną wysokiej jakości stanowi pierwszy krok w kierunku zapewnienia równego dostępu i równych szans wszystkim obywatelom; przypomina o potrzebie zapewnienia kulturowej i społecznej różnorodności w salach lekcyjnych i przestrzeniach dydaktycznych, również pośród pedagogów, aby ograniczyć przedwczesne rezygnowanie z nauki i wspierać edukację dzieci znajdujących się w trudnej sytuacji, tak by promować równość i zwiększyć spójność społeczną wśród przyszłych pokoleń;
13. podkreśla, że kształcenie formalne, pozaformalne i nieformalne oraz uczenie się przez całe życie dostarczają nie tylko wiedzy, umiejętności i kompetencji, ale powinny również pomagać uczącym się w rozwijaniu wartości etycznych i obywatelskich oraz sprawić, że staną się oni aktywnymi, odpowiedzialnymi, otwartymi członkami społeczeństwa; w związku z tym podkreśla potrzebę edukacji obywatelskiej od najmłodszych lat i docenia znaczenie współpracy między wszystkimi podmiotami zajmującymi się edukacją; opowiada się za wykorzystaniem poczucia inicjatywy i zaangażowania dzieci i młodzieży, aby wzmacniać więzi społeczne oraz stwarzać poczucie przynależności i rozwijać kodeksy etyczne w celu przeciwdziałania dyskryminacji;
14. podkreśla znaczenie kształcenia pozaformalnego i nieformalnego oraz uznaje korzyści płynące z budowania synergii i partnerstw między wszystkimi poziomami i formami uczenia się, w tym między pokoleniami; podkreśla także, iż uczestnictwo w działaniach sportowych i wolontariacie jest ważne dla pobudzenia rozwoju kompetencji obywatelskich, społecznych i międzykulturowych i przyczynia się do włączenia społecznego grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji i szczególnie wrażliwych, a ogólniej obywateli, w szczególności dzieci, poprzez wpajanie im ducha współpracy zespołowej oraz poszanowania różnorodności, a w konsekwencji do zwalczania zjawisk społecznych, takich jak przemoc, radykalizm, rasizm i ksenofobia, a także do odbudowania fundamentów konstruktywnego i pokojowego dialogu między wspólnotami; przypomina w tym kontekście kluczową rolę programów UE w dziedzinie kultury, środków przekazu, kształcenia, młodzieży i sportu, jako narzędzi zwalczania nietolerancji i uprzedzeń, jak również wspierania poczucia wspólnej przynależności i poszanowania dla różnorodności kulturowej;

Wtorek, 19 stycznia 2016 r.

15. podkreśla znaczenie budowania silnych więzi między kulturą i edukacją w celu rozwijania kompetencji i umiejętności, które mogą być wykorzystywane w wielu dziedzinach, zwiększania bezpiecznego zatrudnienia na wysokim poziomie zgodnie z programem godnej pracy MOP oraz osiągnięcia wyższego poziomu włączenia społecznego i aktywnych postaw obywatelskich; uważa te ostatnie za główne cele we wdrażaniu podstawowych wartości UE zapisanych w art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) oraz Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej; przypomina o wartości CONNECT, jedyne programu UE promującego projekty kulturalne i edukacyjne, oraz zachęca Komisję do rozważenia nowego kierunku działań pilotażowych w celu sprawdzenia obecnej wykonalności takiego programu;

16. wspiera mobilność młodych ludzi i nauczycieli oraz wszelkie formy współpracy między szkołami a uniwersytetami, na przykład wspólne platformy edukacyjne, wspólne programy nauczania i wspólne projekty jako środki służące rozwijaniu zrozumienia i uznania dla różnorodności kulturowej oraz zdobywaniu przez młodych ludzi społecznych, obywatelskich i międzykulturowych kompetencji i umiejętności; w związku z powyższym jest zdania, że zapoznanie dzieci z innymi kulturami w bardzo młodym wieku pomaga im zdobywać podstawowe umiejętności życiowe i kompetencje niezbędne dla ich rozwoju osobistego, przyszłego zatrudnienia i aktywnego obywatelstwa UE; podkreśla, że uwzględnienie ukierunkowanych szkolnych wizyt edukacyjnych w różnych państwach członkowskich oraz transnarodowej mobilności małych dzieci jest potrzebne, aby ustanowić fundamenty europejskich kultur, sztuki, języków i wartości; zachęca do promowania mobilności szczególnie nauczycieli ze szkół podstawowych i średnich, aby mogli dzielić się doświadczeniami oraz rozwijać własne narzędzia w celu stawienia czoła i sprostania rosnącym wyzwaniom społecznym; podkreśla rolę i znaczenie programu Erasmus+ w budowaniu u młodzieży świadomości europejskiej i tworzeniu poczucia wspólnej przynależności oraz kultury dialogu międzykulturowego poprzez ułatwienie im mobilności, a także podniesienie ich umiejętności przystosowania zawodowego; zachęca w szczególności do przyjmowania dalszych środków mających na celu ułatwienie dostępu i włączenia grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji oraz osób o specjalnych potrzebach do działań na rzecz mobilności w ramach Erasmus+;

17. zachęca państwa członkowskie do opracowania wysokiej jakości programów szkoleń promujących różnorodność, dzięki którym wychowawcy, osoby pracujące z młodzieżą oraz pracownicy socjalni, jak również przedstawiciele służb poradnictwa w szkołach oraz placówkach pozaformalnych i nieformalnych dla dzieci i rodziców będą zdolni wyjść naprzeciw potrzebom dzieci wywodzących się z różnych środowisk kulturowych i społecznych w zakresie edukacji i szkolenia, a także przeciwdziałać wszelkim formom dyskryminacji i rasizmu, w tym nękanii i nękanii w internecie; zwraca uwagę, że zasoby oświatowe powinny zostać ponownie przeanalizowane, aby sprzyjały nauczaniu wieloperpektywicznemu i wielojęzycznemu oraz by doświadczenia i umiejętności wielojęzyczne i międzykulturowe były w tym kontekście systematycznie waloryzowane i promowane;

18. podkreśla znaczenie inwestowania w programy uczenia się przez całe życie dla nauczycieli umożliwiające wyposażenie ich w niezbędne kompetencje pedagogiczne w zakresie tematów dotyczących migracji, akulturacji i psychologii społecznej oraz wykorzystywanie różnorodności jako bogatego źródła uczenia się w klasach;

19. zwraca uwagę na kluczową rolę nauczycieli we wzmacnianiu – we współpracy z rodzinami – więzi społecznych, tworzeniu poczucia przynależności i pomaganiu młodym ludziom w rozwijaniu etycznych i obywatelskich wartości;

20. dostrzega potrzebę stworzenia warunków uczenia się opartych na prawach i uwzględniających aspekt płci, tak by uczniowie i studenci zdobywali wiedzę o prawach człowieka, w tym prawach kobiet i dzieci, podstawowych wartościach, uczestnictwie obywatelskim, prawach i obowiązkach obywateli, demokracji i praworządności oraz by bronili tych wartości, czując się pewnie w swojej tożsamości, wiedząc, że ich głos jest słyszalny i czując się doceniani przez swoje społeczności; zachęca państwa członkowskie i instytucje edukacyjne do wzmacniania aktywnego udziału uczniów i studentów w zarządzaniu ich placówkami edukacyjnymi;

21. podkreśla rolę nowych technologii informacyjno-komunikacyjnych i internetu jako instrumentów do promowania dialogu międzykulturowego; promuje wykorzystywanie mediów społecznościowych w celu wzmacniania świadomości wspólnych wartości Unii Europejskiej wśród obywateli i podkreśla znaczenie umiejętności korzystania z mediów na wszystkich poziomach kształcenia jako narzędzia w promowaniu dialogu międzykulturowego wśród młodych ludzi; dlatego zachęca ESDZ i wszystkich szefów przedstawicielstw UE do jak najlepszego wykorzystania w swojej pracy nowych narzędzi cyfrowych;

Wtorek, 19 stycznia 2016 r.

22. uznaje potrzebę zapewnienia zrównoważonego i strukturalnego wsparcia organizacjom pozarządowym, organizacjom praw człowieka, organizacjom młodzieżowym i instytucjom szkoleniowym, aby stawić czoła ekstremizmowi poprzez spójność i włączenie społeczne, aktywne obywatelstwo oraz upodmiotowienie i udział młodzieży, w szczególności w zakresie lokalnych inicjatyw na małą skalę oraz tych na poziomie obywatelskim;

23. uznaje kluczową rolę, jaką odgrywają i powinny nadal odgrywać organizacje pozarządowe, sieci i platformy kulturalne oraz wspomniane powyżej instytucje tam, gdzie formalne struktury, polityka i programy dialogu międzykulturowego są mniej rozwinięte; zachęca do dalszego dialogu pomiędzy UE i dużymi miastami, regionami oraz lokalnymi organami w celu dokonania skuteczniejszej analizy (i) związku pomiędzy modelami miejskimi, w których żyją obywatele i powodzeniem lub porażką systemów szkolnych, (ii) korzyści wynikających z formalnego i nieformalnego kształcenia dla wszystkich dzieci i rodzin, oraz (iii) koordynacji struktur kształcenia, aby promować efektywny dialog międzykulturowy;

24. wzywa do ponownego zwrócenia uwagi na promowanie solidarności opartej na międzykulturowym społeczeństwie, w szczególności wśród młodych ludzi poprzez wdrożenie programu „Europa dla Obywateli”, przy zastosowaniu odpowiedniego finansowania, tak by umożliwić wypełnianie jego celów budowania bardziej spójnego społeczeństwa sprzyjającego włączeniu wspierając aktywne obywatelstwo otwarte na świat, szanujące różnorodność kulturową i oparte na wspólnych wartościach UE;

25. zachęca do prowadzenia sprzyjających włączeniu społecznemu artystycznych i sportowych zajęć edukacyjnych i szkoleniowych dla wszystkich grup wiekowych, a także do wolontariatu, w celu poprawy procesu socjalizacji oraz udziału mniejszości, grup znajdujących się w trudnej sytuacji, marginalizowanych społeczności, migrantów i uchodźców w życiu kulturalnym i społecznym, w tym w strukturach kierowniczych i w podejmowaniu decyzji;

26. przyznaje, że zarówno formalne, nieformalne, jak i pozaformalne kształcenie oraz wolontariat są ważne dla promowania samokształcenia skoncentrowanego na umiejętnościach i kompetencjach poznawczych i innych, krytycznym myśleniu, zdolności radzenia sobie z różnymi opiniami, umiejętności korzystania z mediów, sprzeciwianiu się dyskryminacji, umiejętnościach i kompetencjach międzykulturowych i uczeniu się języków oraz kompetencjach społecznych i obywatelskich z uwzględnieniem uczenia się o dziedzictwie kulturowym jako narzędzia pozwalającego zmierzyć się z współczesnymi wyzwaniem poprzez pełną wycucia interpretację;

27. odnosząc się do kwestii dialogu międzykulturowego i kształcenia, potwierdza potrzebę wzięcia pod uwagę aspektu płci oraz uwzględnienia potrzeb ludzi dotkniętych różnymi formami dyskryminacji, w tym osób niepełnosprawnych, osób identyfikujących się jako LGBTI oraz osób pochodzących z marginalizowanych społeczności;

28. zachęca instytucje UE do rozszerzenia zakresu prowadzonych przez nie analiz dotyczących wszelkich form radykalizacji oraz do podjęcia na nowo refleksji na temat charakteru ekstremizmu politycznego i przemocy politycznej i procesów z nimi związanych, wychodząc z założenia, że radykalizacja jest dynamicznym, powiązaniem procesem oraz nieprzewidywaną i nieprzewidywalną konsekwencją serii transformacji; z zadowoleniem przyjmuje oświadczenie paryskie z dnia 17 marca 2015 r. w sprawie promowania postaw obywatelskich i wspólnych wartości wolności, tolerancji i niedyskryminacji poprzez kształcenie w dążeniu do poprawy aktywnego dialogu między kulturami, a także ogólnej solidarności i wzajemnego poszanowania, koncentrując uwagę na znaczeniu kształcenia obywatelskiego, w tym podnoszeniu świadomości wyjątkowego znaczenia narzędzi kulturalnych służących wspieraniu wzajemnego szacunku wśród uczniów i studentów;

29. przypomina, że rządy i instytucje europejskie posiadają legitymację i odpowiedzialność, by przy wsparciu służb wywiadowczych i organów ścigania przeciwdziałać działalności przestępczej; zwraca jednak uwagę, że zgodnie z Kartą praw podstawowych Unii Europejskiej środki karne muszą być zawsze stosowane w poszanowaniu praw podstawowych, takich jak prawo do ochrony danych, wolności wypowiedzi, domniemania niewinności i prawo do skutecznego środka prawnego;

30. uważa, że UE, promując wartości podstawowe, dialog międzykulturowy i różnorodność kulturową na poziomie międzynarodowym, powinna zdecydowanie potępiać wszelkie przypadki niehumanitarnego lub poniżającego traktowania oraz łamania praw człowieka, aby konkretnie promować pełne poszanowanie Powszechnej deklaracji praw człowieka;

Wtorek, 19 stycznia 2016 r.

31. wzywa państwa członkowskie do zapewnienia pełnego wdrożenia do prawa krajowego wiążących europejskich i międzynarodowych norm niedyskryminacji;
32. apeluje do państw członkowskich o włączenie marginalizowanych społeczności, migrantów, uchodźców i społeczności ich przyjmujących, jak również wspólnot wyznaniowych i świeckich w oparty na szacunku i umacniający ich pozycję proces integracji, zapewniając ich udział w życiu obywatelskim i kulturalnym w humanitarny, pełen poszanowania sposób we wszystkich sytuacjach, zwłaszcza w sytuacjach nadzwyczajnych;
33. z zadowoleniem przyjmuje działanie przygotowawcze w zakresie kultury w stosunkach zewnętrznych UE oraz jego rolę we wzmacnianiu znaczenia kultury jako strategicznego czynnika rozwoju ludzkiego, społecznego i gospodarczego przyczyniającego się do realizacji celów polityki zewnętrznej i apeluje do Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych oraz przedstawicielstw UE na całym świecie o włączenie kultury do polityki zewnętrznej UE jako integralnego elementu, o powołanie attaché kulturalnego w każdym przedstawicielstwie UE w partnerskich państwach trzecich oraz o zapewnienie personelowi ESDZ szkoleń w zakresie wymiaru kulturowego w polityce zewnętrznej; apeluje do Komisji o uwzględnienie dyplomacji kulturowej i dialogu międzykulturowego we wszystkich instrumentach polityki zewnętrznej UE oraz w planie działania UE na rzecz rozwoju; wzywa ponadto UE i państwa członkowskie do wzmocnienia współpracy z organizacjami europejskimi i międzynarodowymi, takimi jak Organizacja Narodów Zjednoczonych i powiązane z nią agencje, w szczególności UNESCO, UNICEF i UNHCR, oraz do domagania się skutecznej i silniejszej reprezentacji UE w ich organach; ponadto wzywa do współpracy z krajowymi instytucjami kulturalnymi w celu lepszego wdrożenia istniejących instrumentów, takich jak oparte na sieci klastry kulturalne Narodowych Instytutów Kultury Unii Europejskiej (EUNIC) i opracowania nowych narzędzi do stawienia czoła wspólnym wyzwaniom w zglobalizowanym świecie;
34. uważa, że kultura powinna stać się głównym elementem dialogu politycznego z krajami trzecimi oraz przypomina, że należy regularnie włączać kulturę do programów i projektów na rzecz rozwoju; podkreśla zatem potrzebę usunięcia przeszkód dla mobilności artystów, wychowawców, przedstawicieli środowisk akademickich i osób zawodowo zajmujących się kulturą poprzez ujednoczenie i uproszczenie procedur wizowych, aby zachęcać do współpracy kulturalnej z wszystkimi częściami świata;
35. apeluje do Komisji i państw członkowskich o opracowanie strategii uznających dialog międzykulturowy za proces interaktywnej komunikacji w obrębie kultur i pomiędzy nimi w celu zapewnienia wzajemnego poszanowania i równych szans, tak by znaleźć i wdrożyć skuteczne rozwiązania w celu przeciwdziałania nierównościom gospodarczym i społecznym, przyczynom wykluczenia, a także wszelkim formom dyskryminacji oraz w dążeniu do głębszego zrozumienia różnorodnych perspektyw i praktyk; przypomina o kluczowej roli odgrywanej przez media, w tym media społeczne, będące zarówno potencjalną platformą skrajnych debat jak i środkiem zwalczania ksenofobicznych narracji, obalania stereotypów i uprzedzeń oraz promowania tolerancji;
36. przypomina, że dziedzictwo kulturowe reprezentuje różnorodność form ekspresji kulturowej i dlatego powinno być chronione i promowane poprzez przyjęcie zharmonizowanego ustawodawstwa i międzynarodowych porozumień w bliskiej współpracy z UNESCO;
37. wzywa państwa członkowskie i Komisję do zapobiegania przejawom ekstremizmu, takim jak ksenofobia, rasizm i wszelkie formy dyskryminacji, a także marginalizacji poprzez wykorzystanie wspólnotowych środków spójności, obejmujących zaangażowanie wielu podmiotów, jak urbaniści, pracownicy socjalni, społeczności, kościoły i stowarzyszenia religijne, wychowawcy, organizacje wspierania rodzin i pracownicy służby zdrowia, w celu zwalczania ekstremizmu, zapewnienia integracji społecznej, jak również formalnej i prawdziwej równości oraz promowania różnorodności i zwiększania wspólnotowej spójności;
38. zaleca UE współpracę w zakresie udostępniania możliwości uczenia się i nauki szkolnej dzieciom uchodźców poprzez kontynuowanie wspierania programów dotyczących dostępu do kształcenia podczas kryzysów humanitarnych oraz zapewnienie integracji uczniów ze środowisk migracyjnych w Europie;
39. wzywa Komisję i państwa członkowskie do poszukiwania, wypracowania i wdrożenia skoncentrowanych na młodzieży i dzieciach interaktywnych metod udziału w procesie sprawowania rządów na wszystkich szczeblach;
40. podkreśla rolę rodziny w zachowaniu tożsamości kulturowej, tradycji, systemów etycznych i systemów wartości społeczeństwa oraz zwraca uwagę na fakt, że zapoznanie dzieci z kulturą, wartościami i normami ich społeczeństwa rozpoczyna się w rodzinie;

Wtorek, 19 stycznia 2016 r.

41. apeluje do Komisji i Rady o uznanie dialogu międzykulturowego za ważny i zdecydowany cel polityczny UE oraz o zagwarantowanie wsparcia UE za pośrednictwem różnych środków politycznych, inicjatyw i funduszy, w tym dialogu międzykulturowego z państwami trzecimi, w szczególności z państwami niestabilnymi;
 42. zwraca się do Komisji i państw członkowskich o nadanie jeszcze większego priorytetu inicjatywom ukierunkowanym na wspieranie różnorodności kulturalnej, dialogu międzykulturowego i edukacji oraz o wykorzystanie w pełni unijnych instrumentów finansowania, programów i inicjatyw, takich jak programy Erasmus+, Europa dla Obywateli, Kreatywna Europa i Horyzont 2020, unijnej polityki sąsiedztwa oraz instrumentów z dziedziny stosunków zewnętrznych, jak również organów, takich jak Agencja Praw Podstawowych Unii Europejskiej, w celu promowania i wspierania dialogu międzykulturowego i różnorodności kulturowej w Europie, w krajach z nią sąsiadujących i w innych regionach świata;
 43. podkreśla ogromny wkład twórczości artystycznej w różnorodność kulturową, a także jej rolę w rozpowszechnianiu wartości UE i zachęcaniu obywateli europejskich do rozwijania krytycznego myślenia;
 44. przypomina rolę nagrody LUX dla filmów europejskich ilustrujących tożsamość europejską lub europejską różnorodność kulturową;
 45. zachęca Komisję i państwa członkowskie do oceny wpływu środków podejmowanych w kontekście niniejszego sprawozdania i wzywa Komisję do przedstawienia sprawozdania monitorującego oraz przeglądu;
 46. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, specjalnemu przedstawicielowi UE ds. praw człowieka i państwom członkowskim.
-